

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către inculpatul Zavalnîi Serghei, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Zavalnîi Serghei XXXX, născut la XXXX, originar și domiciliat în mun. XXXX, str. XXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 08.08.2017 – 29.09.2017 (prima instanță);
2. 09.01.2018 – 20.02.2018 (instanța de apel);
3. 26.10.2018 – 18.12.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău /sediul central/ din 29 septembrie 2017, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform art. 364¹ Cod de procedură penală, Zavalnîi Serghei a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. g), m) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

S-a respins solicitarea privind încasarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, inculpatul Zavalnîi Serghei, la data de 07.05.2017 aproximativ la ora 01:20, aflându-se pe str. Sarmizegetusa 15/1, mun. Chișinău, la stația pentru transport public, în urma unui conflict apărut spontan, având scopul săvârșirii omorului intenționat, a mai multor persoane, a aruncat într-un grup de persoane o grenadă de mână de model „RGD-5”, cu un focos de model „FG-M”, în urma căreia aceasta a explodat, însă din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul, deoarece Luchianov Serghei, Zama Dumitru, Zama Denis și Turcov Igor, au rămas în viață,

însă cu diverse vătămări corporale au fost transportați la spitalul de urgență, pentru acordarea primului ajutor medical.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 1140/D din 25.05.2017 la Luchianov Serghei s-a stabilit, fractura epicondilului medial al Humerusului stâng cu deplasare, leziuni superficiale multiple ale țesuturilor moi a toracelui, abdomenului pe suprafața postero-laterală pe stânga, membrilor superioare și inferioare cu prezența corpurilor străini la nivelul plăgilor confirmate prin examen radiologic, care au fost produse în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, ca rezultat al exploziei unui dispozitiv, (posibil schije), posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie. Luând în considerație localizarea leziunilor corporale, cauzarea acestora în rezultatul căderii, se exclude.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 1141 /D din 25.05.2017 la cet. Zama Dumitru s-au stabilit, plăgi contuzionate lacerate cu prezența defectului veritabil în regiunea auriculară pe stânga; excoriații la nivelul feței; plăgi la nivelul toracelui, abdomenului, regiunea lombară și a bazinului, regiunile membrilor superioare și inferioare. Aceste leziuni au putut fi cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur ca rezultat al exploziei unui dispozitiv, (posibil schije), posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare ușoară. Luând în considerație localizarea leziunilor corporale, cauzarea acestora în rezultatul căderii, se exclude.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, inculpatul, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 27, 145 alin. (2) lit. g), m) Cod penal, *tentativa de omor săvârșit asupra a două sau mai multor persoane prin mijloace periculoase pentru viața sau sănătatea mai multor persoane.*

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiu Botanica, Străistaru Victoria, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea încasării cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie obligat să achite cheltuielile judiciare în sumă de 6 548 lei, invocând că, conform prevederilor art. 229 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

3.2 Avocatul Musteață Sergiu în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței, cu transmiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată în procedură generală sau pronunțarea unei hotărâri prin care să fie recalificată fapta inculpatului în huliganism, invocând că, sentința primei instanțe este neîntemeiată în partea calificării faptei și examinării cauzei în procedură simplificată, probele acumulate la etapa urmăririi penale nu indică în mod cert la intenția inculpatului de

a priva de viață pe altcineva, inculpatul nu a înțeles corect această procedură, din declarațiile date în ședință de judecată, inculpatul a menționat că a depistat acel obiect asemănător unei grenade de mână, dar nu știa că este adevărată și a aruncat acel obiect doar pentru a speria, el neavând o intenție determinată concret, prima instanță greșit a interpretat declarațiile inculpatului că recunoaște vinovăția, constatarea primei instanțe că inculpatul a dat declarații care nu contravin învinuirii formulate în rechizitoriu este una greșită, deoarece analizând componența de infracțiune de tentativă de omor, menționăm că tentativa de omor poate avea loc doar cu intenție directă determinată, adică inculpatul să-și dorească în mod cert lipsirea de viață a altei persoane, ceea ce nu se constată din declarațiile inculpatului, inculpatul nu a dorit în mod conștient anume lipsirea de viață a acestora, toate elementele tentativei de omor urmau să se constate în probele acumulate la etapa urmăririi penale și declarațiile inculpatului, dar din probele acumulate la etapa urmăririi penale nu rezultă motivele, scopul, intenția reală a acuzatului de a priva de viață alte persoane, pentru a fi prezentă calificarea de la art. 145 alin. (2) lit. m) Cod penal, este necesar ca făptuitorul să conștientizeze pericolozitatea mijloacelor aplicate și să manifeste intenție în raport cu lipsirea de viață a persoanei, ceea ce nu se constată în declarațiile acuzatului date în prima instanță, dacă și inculpatul a avut un conflict verbal cu părțile vătămate, primul nu a manifestat o intenție directă determinată cert de priverie de viață în privința unor persoane pe care nu le cunoștea anterior, acesta poate purta răspundere doar pentru consecințele survenite, pentru o faptă de huliganism.

Mai mult, a indicat că, datorită influenței altor persoane legate de gravitatea posibilei pedepse pentru o infracțiune calificată de acuzare ca tentativă de omor, inculpatul a depus cererea de examinare în procedură simplificată, însă declarațiile date denotă că, de fapt, a înțeles greșit această procedură și nu recunoaște vinovăția în tentativă de omor, fapta imputată inculpatului nu a fost încadrată corect, simpla manifestare de voință a inculpatului de a recurge la procedura instituită de dispozițiile art. 364¹ din Codul de procedură penală și declarația formală de recunoaștere a faptei nu conduc automat la aplicarea acestei proceduri, urmărirea penală nu a stabilit cert toate circumstanțele faptei comise, nu a stabilit cert intenția, motivele, scopul făptașului; deci din probele administrate în cursul urmăririi penale nu rezultă că fapta există și constituie infracțiune.

3.3 Avocatul Rogac Lucian în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte cu pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, invocând că, părțile vătămate au declarat că nu au pretenții față de inculpat, a recunoscut vina.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2018, apelul avocatului Rogac Lucian s-a respins ca depus tardiv, apelul avocatului Mustăță Sergiu s-a respins ca nefondat.

S-a admis apelul procurorului, s-a casat sentința în partea încasării cheltuielilor de judecată cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care s-a dispus încasarea din contul inculpatului Zavalnîi Serghei în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 6 548 lei.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că, inculpatul Zavalnîi Serghei a săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 27, 145 alin. (2) lit. g), m) Cod penal.

Analizând circumstanțele cauzei, instanța de apel a constatat că, vina inculpatului Zavalnîi Serghei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. g), m) Cod penal a fost dovedită pe deplin, prima instanță a dat o apreciere corectă declarațiilor inculpatului, prin care a recunoscut vina.

Instanța de apel a reținut că, conform datelor din recipisă (f.d. 46, Vol. II), sentința din 29 septembrie 2017 a fost pronunțată public și înmănată sub semnătură avocatului Rogac Lucian la data de 29.09.2017, conform materialelor cauzei penale și a ștampilei aplicate de Judecătoria Chișinău, sediul Central, cererea de apel semnată de avocatul Rogac Lucian a fost înaintată și înregistrată la data de 18.10.2017 (f.d. 60, Vol. II), depășind astfel termenul de 15 zile acordat pentru atacarea sentinței cu apel.

Mai mult, instanța de apel a respins alegațiile avocatului Mustăță Sergiu, potrivit cărora, nu sunt aplicabile dispozițiile art. 364¹ Cod de procedură penală, iar prima instanță urma a respinge solicitarea examinării cauzei în procedură simplificată, deoarece probele acumulate la etapa urmăririi penale nu indică în mod cert la intenția inculpatului de a priva de viață pe altcineva, indicând că, prima instanță în mod corect a reținut că, în ședința de judecată, inculpatul Zavalnîi Serghei, până la începerea cercetării judecătorești, a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, și-a recunoscut vina, nesolicitând administrarea de probe noi, prin cerere scrisă personal, a solicitat examinarea cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe care le recunoaște asupra cărora nu are obiecții, iar avocatul Rogac Lucian care îi apăra interesele a susținut pe deplin cererea acestuia. Instanța de apel, verificând îndeplinirea cerințelor dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, nu poate reține o altă situație de fapt și o altă încadrare juridică decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Instanța de apel a constatat că, prima instanță just a individualizat pedeapsa în baza art. art. 7, 75 Cod penal, și totodată, corect a aplicat pedeapsa sub formă de

închisoare, care este una echitabilă și proporțională infracțiunii comise, ținând cont de gradul de pericol al infracțiunii, care se califica ca infracțiune deosebit de gravă, cu un impact extrem de negativ asupra societății, a atentat la viața și sănătatea persoanei, de circumstanțele cauzei, de prezența unei circumstanțe atenuante și unei agravante, de personalitatea inculpatului, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, la locul de trai și de muncă se caracterizează pozitiv, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, care a comis o infracțiune cu folosirea munițiilor, îndreptată împotriva celei mai importante valori sociale, viața persoanei, astfel asigurând realizarea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale și a preveni săvârșirea de noi infracțiuni, atât de către inculpat, cât și din partea altor persoane, care va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale Republicii Moldova sunt apărute, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

Instanța de apel a reținut ca fiind justificate solicitările procurorului privind încasarea de la inculpatul Zavalnîi Serghei a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 6 548 lei, or, potrivit normelor legale, cheltuielile judiciare solicitate pentru efectuarea expertizelor judiciare urmează a fi trecute în contul inculpatului.

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Zavalnîi Serghei, neindicând nici un temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei în partea încasării cheltuielilor de judecată, rejudecarea cauzei în această parte, cu respingerea solicitării procurorului de a încasa cheltuielile judiciare de la inculpat, invocând:

- este bolnav de diabet și hipertonie arterială;
- fiind condamnat și având deja un credit la o bancă nu este în stare să achite și cheltuielile judiciare;

6. Ulterior, inculpatul a depus un recurs suplimentar, prin care a indicat că conform art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale sunt suportate de către stat.

7. La recursul ordinar declarat de către inculpat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul în Secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, prin care a manifestat dezacordul cu recursul înaintat, a solicitat respingerea recursului motivând prin faptul că este vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale, or, soluția instanței de apel în partea ce ține de încasarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei este corectă și conformă exigențelor legale.

8. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele motive.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze total hotărârea atacată, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi – evazivi, reprezintă motiv de casare.

Colegiul penal lărgit, lecturând textul recursului reține că, inculpatul pledează asupra respingerii demersului procurorului privind încasare cheltuielilor judiciare, temei ce se raportează la prevederile pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, unde este stipulat că „hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit, reține că motivul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocat de recurent s-a confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că soluția instanței de apel privind încasarea sumei de 6 548 lei de la inculpat în beneficiul statului ca cheltuieli judiciare, este o soluție neîntemeiată pe lege, și conchide că se impune de a casa decizia instanței de apel în această parte, or, suma de 6 548 lei, este compusă din costul pentru efectuarea rapoartelor de expertiză pe caz efectuate în anul 2017, cheltuieli ce urmează a fi achitate conform prevederilor art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (red. 05.04.2012), din contul mijloacelor bugetului de stat, care conform art. 10 Cod penal, sunt mai favorabile pentru inculpat, decât modificările

efectuate în acest articol, în vigoare din 09 februarie 2018, prin care acest aliniat a fost abrogat.

Colegiul penal invocă că aceste cheltuieli urmează a fi puse pe seama statului prin intermediul bugetelor organelor de drept care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale, conform prevederilor art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (red. 05.04.2012).

Astfel se impune soluția de a casa în partea încasării cheltuielilor judiciare decizia instanței de apel atacată, rejudecarea cauzei în această parte cu pronunțarea a unei hotărâri noi în această parte de respingere a solicitării procurorului de a încasa de la inculpatul Zavalnîi Serghei a cheltuielilor judiciare în sumă de 6 548 lei pentru efectuarea expertizelor în speța dată.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către inculpatul Zavalnîi Serghei, casează în partea încasării cheltuielilor judiciare decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Zavalnîi Serghei Xxxx**, cu menținerea sentinței Judecătoriei Chișinău /sediul central/ din 29 septembrie 2017 în această parte, prin care s-a respins solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare, pentru efectuarea expertizelor.

În rest se mențin prevederile deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **18 decembrie 2018.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor